

අප්‍රමාදී චන්ත්‍ර

ප්‍රමාදය ඔබට බිහිවුණු සැසරක් උරුම කරයි

පූජ්‍යපාද මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේ

අප්‍රමාදී චන්ඡන

ප්‍රමාදය ඔබට බිහිසුනු සැසරක් උපුටා කපයි

පුප්‍රසපාද මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේගේ
දේශනා කිහිපයක් ඇසුරෙන් සකස් කර ඇති
හෝමාගම , ජනක ප්‍රදීප් මහතා විසින් සංස්කරණය කොට
බෙදාහරින ලද

“කෙලෙස් දුහුවිලි නැති දහමී ඇස උපදවා ගනිමු.”
ධර්ම පුස්තකයෙන් කොටසක් ච්ලෙසින්ම උපුටාගෙන
සකස් කළ ධර්ම සංග්‍රහයකි.

පුප්‍රසපාද මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේ

ධර්ම ආනය පිණිසයි.
Strictly For Free Distribution

ප්‍රථම මුද්‍රණය
2018 අප්‍රේල් - පිටපත් 5000

සංස්කරණය
රොෂාන් තිලක්ෂ සමරරත්න

පරිගණක පිටු සැකසුම
ඉරාජී රණසිංහ

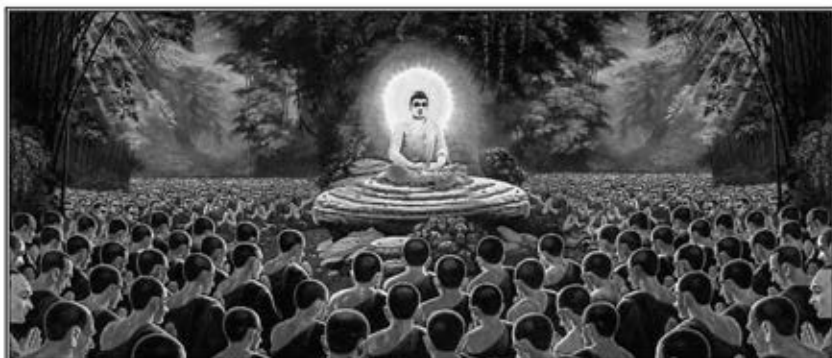
පිටකවර සැකසුම
නුවන් සුදන්ත අද්දරවත්ත

පිටපත් ලබා ගැනීමට
කේ. ජී. මුණිදාස මහතා
071 - 4438747 / 077 - 3295174
රොෂාන් තිලක්ෂ සමරරත්න මහතා
071 - 30 30 300

ප්‍රකාශනය
පින්කෙත කළණ මිතුරු සංසදය,
නො: 23, ශ්‍රී රතනපාල මාවත,
නුජේ - මාතර.
071 - 30 30 300
Email : roshansamararathna@gmail.com

මුද්‍රණය
තාස්ට් ප්‍රින්ට් ෂොප්,
අකුරැස්ස පාර, හිත්තැටිය, මාතර.
077 - 66 48 153
Email : rkmatara@gmail.com

විශ්වයේ විශිෂ්ඨතම දැක්ම

සබ්බ පාපස්ස අකරණං
කුසලස්ස උපසම්පදා
සවිත්ත පරියෝ දුපතං
ඒතං බුද්ධාන සාසනං

- සියළු අකුසල් දුරලන්න.
- කුසල් දහම් වඩන්න.
- සිත පිරිසිදු කරගන්න.

මෙය සියළු බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනාවයි...

සබ්බ දානං ධර්ම දානං ජිනාති
සියළු දානයන් අතරින් ධර්ම දානයම උතුම් වේ.

පුණ්‍යානුමෝදනාව

ලෝකවාසී සත්ත්වයින්ට නිවන් මග යථාර්ථයක් කර ගැනීම උදෙසා ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කොට වදාරන ලද අති පූජනීය මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් තවදුරටත් විස්තර කොට දේශනා කරන ලද ;

ආර්ය වූ ශ්‍රී සද්ධර්මය

ධර්ම පුස්තකයක් ලෙසින් ලෝ වැසි ජනතාව වෙත මෙන් සිතින් පිළිගැන්වීමෙන් ජනිත වන්නා වූ මෙම **ධර්ම දානය** කුසලය,

- පූජ්‍යපාද අවසරයි මාන්කඩවල සුදස්සන ස්වාමීන් වහන්සේටත්,
 - මෙම ධර්ම පුස්තකය මුද්‍රණය සඳහා පහසුකම් සැපයූ මාතර, නුපේ පදිංචි වාමිකා සභානි ධර්මදාස මිය ඇතුළු පවුලේ සැමටත්,
 - මෙම ධර්ම පුස්තකය ලෝවැසි ජනතාව වෙත මෙන් සිතින් පිළිගැන්වීම සඳහා නන් අයුරින් සම්බන්ධ වූ සියළු දෙනාටත්,
- නිදුක්, නිරෝගි, විරූපිවනය ලැබීම පිණිසත්...,**

මේ පීඨිතය තුළදීම උතුම් වූ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධවීම පිණිසත්...,

- මාතර, නුපේ පදිංචිව සිටි පරලෝ සැපත් ඩැනියෙල් සමරරත්න මහතාටත්,
- අති දීර්ඝ සංසාර ගමනේ අප ඇසුර ලැබ පින් අපේක්ෂාවෙන් සිටින සියළු ඥාති - හිත මිත්‍රාදීන්ටත්,

මෙම ගෞතම බුද්ධ ශාසනය තුළදීම උතුම් වූ චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය අවබෝධ වීම පිණිසත්...,

හේතු වාසනා වේවා..!

සාදු..! සාදු..! සාදු..!

අප්‍රමාදී චන්ත

නමෝතස්ස හගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

ශ්‍රද්ධා බුද්ධි සම්පන්න කාරුණික පින්වතුනි, මේ පින්වත් සියළු දෙනා දැන් සුදානම් වෙන්නේ තමන්ගේ වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිතය තවත් වටිනා බවට පත් කර ගන්න. ඒ වගේම මේ ලබපු මනුෂ්‍ය ජීවිතය හිස් නොවන විදියේ අර්ථාන්විත තත්වයට පත් කරගන්න, තමන්ට හේතු කාරණා වන වටිනා සද්ධර්මය බිඳක් ඉගෙන ගන්න. හැම දෙනාම මේ කය නිසලව තියෙනවා වගේ සිතත් නිසල කර ගෙන සන්සුන් කර ගෙන නොයෙක් නොයෙක් අරමුණුවල සිත දුවන්ට නො දී බොහොම හොඳින් මේ දහම කියවන්න ඕනෑ. සිති කරන්න ඕනෑ.

කුමක් නිසා ද පින්වතුනි.. ? අප හැම දෙනා ම නො දන්නවා වුනාට අති දීර්ඝ කාලයක ඉඳලා අති දීර්ඝ මේ සංසාරය තුළ ඉඳ ගෙන අපි හැම කෙනෙක් ම නොයෙක් විදියේ කුම උපාය හොයමින් ජීවිතයෙන් දුක අයින් කර ගන්න වෙහෙසුනු අය. ඒත් අපි හැම දෙනාට ම ජීවිතය තුළින් ලබාගන්න නො හැකි වූ කරුණක් දක් සහගත බව ජීවිතවලින් අයින් කර ගන්න එක, සැප සැකසිල්ල අපේ ජීවිත වලට ළගා කර ගන්න එක. ඒකට හේතුවක් මේ මුළු ලෝකයා ම දුක නැති කරන්න හදන්නේ, දුක ඇති වෙලා තියෙන්නේ කොහොමද කියන කාරණාව තේරුම් ගෙන නොවෙයි. දුක ඇති වන කාරණාව පැත්තකින් තියන්න. 'දුක' කියන ධර්මතාවය කුමක්ද කියන එකවත් තේරුම් ගෙන නොවෙයි. ඒකත් පැත්තකින් තියන්න. තමන් කරන්නේ මොකක්ද..? කියන කාරණාව වත් තමන් තේර ගෙන නොවෙයි.

ඉතින් මේ විදියේ මුලා බවකට අපි පත් වූවේ මේ සසර දුක නිමා කරන සද්ධර්ම අවබෝධය අපට නො ලැබුණු නිසයි. ඒ නිසා අද දවසේ දී මේ ජීවිතයේ අපි කොහොම හරි සද්ධර්මය අවබෝධ කර ගන්න ඕනෑ. ඒ සඳහා බොහෝ ම වටිනා අවස්ථාවක් අපට හම්බ වෙලා තියෙනවා, බුද්ධෝත්පාද කාලයේ ඒ වගේම මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ සද්ධර්මය පවතින වටපිටාවක.

ඇයි මේ සද්ධර්මය අපි අවබෝධ කර ගත යුත්තේ..? ඒ සද්ධර්මය අවබෝධ කර ගන්න ඇයි අප වෙහෙසෙන්න ඕනෑ..?

මේ කාරණාව තේරුණොත් විතරයි, අපි සද්ධර්මයට කැමති වෙන්නේ. ඒ කාරණාව තේරුම් යන්න නම් අකමැත්තෙන් වුනත් සද්ධර්මය අහන්න වෙනවා. කලාපය මිත්‍ර ඇසුර තියෙන්නේ ඒ නිසායි. සද්ධර්මයට රුචිකත්වය නැතිව එයට හිත නො නැමුනත් අපේ කලාපය මිත්‍ර ඇසුර; අපව සද්ධර්මයට යොමු කරවනවා. අහම්බෙන් නමුත් යොමු කරවන විට ඒ සද්ධර්මය අපට තේරුණා නම් එදා ඉඳලා අපට අපේ කැමැත්තක් ඇති වෙනවා.

ඒකට හොඳ නිදසුනක් අපේ බුදුරජාණන් වහන්සේ, කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ බ්‍රාහ්මණ කුලයේ ජෝතිපාල කියලා මානවකයෙක් වෙලා ඉපදුණා. මෙයාට පහත් රෝඩ් කුලයක ඉපදුණු යාළුවෙක් හිටියා සර්කාර කියලා. මේ දෙන්නා හරිම යාළුයි. හරිම විශ්වාසවන්තයි. හැම කටයුත්තක් ම කරන්නේ දෙන්නා එකට එකතු වෙලා. ඒ වුනාට මේ රෝඩ් කුලයේ ඉපදුණත් සර්කාර හරි ම බුද්ධිමත්. එයා කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් බණ අහලා ශ්‍රද්ධාව ඇති කරගෙන අනාගාමී වෙච්ච කෙනෙක්. තමන්ගේ යාළුවාට කිව්වා, "කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ අසවල් තැන වැඩ ඉන්නවා, අපි ගිහිත් බණ අහමු" කියලා. නමුත් කැමති වුවේ නැහැ. කිහිප වතාවක් ම කිව්වා, කැමති වුවේ නැහැ. "බුද්ධත්වය කියන එක ඔහොම ලබන්න පුළුවන් එකක් නොවෙයි. ඔය මුඩු මහණට මොන බුද්ධත්වයක් ද..?" කියලා මේ විදියේ නොයෙක් හින්දා අපහාසත් කළා.

ඊට පස්සේ සර්කාර මානවකයා කියනවා, "එහෙමම අපි නාන්ත යමු" කියලා. දෙන්නා නාන්ත ගියාට පස්සේ, නාමිත් ඉන්න ගමන් සර්කාර, ජෝතිපාල මානවකයා ගේ කෙස් වැටියෙන් අල්ල ගෙන වතුරේ ඔබා ගෙන ඉන්නවා. "කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ හම්බ වෙන්න යන්න එන්නේ නැත්නම් අත හරින්නේ නෑ" කියලා. ඊට පස්සේ දුගලලා දුගලලා "හරි, මම එන්නම්" කිව්වා.

ජෝතිපාල මානවක කල්පනා කරනවා. "මම බ්‍රාහ්මණ වංශයේ. යහළුවෙක් උනත් සර්වකාර රොඩ් වංශයේ ඉපදුණා කෙනෙක්. කෙස් වැටියෙන් අල්ලනවා තියා කෙනෙක් හිතන්නේ වත් නැහැ. මගේ යහළුවා මෙහෙම කළේ ඒකාන්තයෙන් ම විශාල අර්ථයක් ඇති." (අපි වගේ මෝඩ කමට කිපුණේ නැහැ.) මොකක් ද මේකේ හේතුව කියලා බැලුවා. තරහවක් ඇති කර ගත්තේ නැහැ. පසුව සර්වකාර, ඔහු කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ ළඟට එක්ක ගෙන ගිහින් කිව්වා. "ස්වාමීනි, මේ ජෝතිපාල මගේ යාළුවෙක් මෙයාටත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බණ ටිකක් කියන්න" කියලා.

ඉතාමත් සුළු ධර්ම දේශනාවක් කරන විට බොහෝ සෙයින් පින් පිරුණු මේ ජෝතිපාල මානවකයාට ඒ සද්ධර්මය අවබෝධ වුනා. අවබෝධ වෙලා සර්වකාරගෙන් අහනවා, "ඇයි ඔබ මෙවැනි ශාසනයක පැවිදි වෙන්නෙ නැත්තේ ..?" කියලා. ඊට පස්සේ සර්වකාර මානවකයා කියනවා, "මගේ අම්මගෙයි තාත්තගෙයි දෙන්නාගේ ම ඇස් පෙනෙන්නේ නැහැ. ඒ දෙන්නට සලකන්න කෙනෙක් නැති හිත්පා මං ගෙදර ඉන්නේ, නැත්නම් මම මහණ වෙලා" කියලා. එහෙනම් "මම මහණ වෙහවා" කියලා, ජෝතිපාල මානවක සාසනයේ පැවිදි වෙලා, ත්‍රිපිටක ධර්මය සම්පූර්ණයෙන් ම ඉගෙන ගෙන, ධ්‍යාන අභිඥා ඉගෙන ගෙන, තවත් බුදු කෙනෙක් පහළ වුනා වගේ දිවි ඇති තාක් ත්‍රිපිටකය හික්මුත් වහන්සේලාට ඉගැන්වුවා කියලා සඳහන් වෙහවා.

එතකොට බලන්න, කලහාණ මිත්‍ර ඇසුර නිසා සද්ධර්මයට ගරු නොකළ සද්ධර්මයට කැමති නො වූ කෙනා ගේ මහසත් කැමති වෙව්ව නැරි.

ඉතින් මේ පින්වතුන්ට අනුකම්පා කරන පින්වතුන්ගේ දරුවෝ, ඥාතින් විසින් මේ පින්වතුන්ව සද්ධර්මය අහන්න යොමු කළා. මේ පින්වතුන් මෙයින් ප්‍රයෝජනයක් ගන්නට ඕනෑ කියලා හිතලා බොහොම හොඳින්, බොහොම උවමනාවෙන්, මේ ටික ශ්‍රවණය කරන්න.

පින්වතුනි, මම අද ධර්ම දේශනාව සඳහා මාතෘකා කළේ වටිනා ගාථාවක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, "මේ ලෝකයා තමන්ගේ අභ්‍යන්තර රැක ගන්න ධනය අහඹුවනවා" කියලා. මේ ශරීරයේ කොටසක්

නැති වෙන්න ගියොත් ඒක බේරගන්න; ගෙවල්-දොරවල් වුනත් මිල-මුදල් උනත් අපි අත හරින්නේ නැද්ද..? අතහරිනවා. වතුගඩුවක් නරක් වෙලා ඒක දාන්න කිව්වොත් තියෙන දේවල් විකුණලා හරි කරනවා. ඒ වගේම “ශරීර අභපසභ රැකගන්න; ධනය අත හරිනවා, ඒ වගේම සමහරු ශරීරයේ කොටස් අත හරිනවා; ජීවිතය රැක ගන්න.” මේ දේ අත හැරියේ නැත්නම් ජීවිතය නැති වෙනවා කිව්වොත් ඒ කොටස අත හරිනවා; ජීවිතය රැක ගන්න. ඊට පස්සේ තවදුරටත් දේශනා කරනවා “ධර්මය සිහි කරන, ධර්මයට ගරු කරන, ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයා; ධර්මය අභියස දී ජීවිතයයි, ධනයයි, අංගයි කියන මේ තුන ම අත හරිනවා.” කියලා.

ඒකට හොඳ කථාවක් තියෙනවා. මේ ලංකාවේ බොහෝම ධනවත් සිටු පවුලක් ගිටියා. ඒ සිටු දෙමාපියන්ට ගිටියා බොහොම පින්වත් පුත්තු දෙන්නෙක්. ඉතින් මේ දරු දෙන්නා ටිකක් ලොකු වෙන විට ඒ දරුවන්ට තමන් සතු සියලු ම ධනය සමානව බෙදලා දුන්නා. මේ දේපල බෙදා දිලා නොබෝ කලකින් ඒ දෙමව්පියෝ දෙන්නා කළුරිය කළා.

ඉතින් මේ අයියයි මල්ලියි දෙන්නා දැන් මේ සිටු දෙමාපියන් සතු ධනය පරිහරණය කරමින් ජීවත් වෙනවා. අයියගේ නම තිස්ස. තිස්ස ටිකක් හරි අමුතු විදියට හිතනවා; ජීවිතය ගැන. ඉතින් මනුෂ්‍යයෝ විහාරස්ථාන වලට හවසර මල් පහන් අර ගෙන යන විට මෙයා කල්පනා කරනවා, “අයිය මේ මනුෂ්‍යයෝ මල් පහන් අර ගෙන යන්නේ..? මොකක් හරි මේකේ තේරුමක් ඇති” කියලා. මෙයන් ඒ පස්සෙන් දුවනවා. ඉතින් ගිහිල්ලා බණ ඇහුවා. අහන විට ජීවිතයේ හරි අමුත්තක් තේරුණා. ඉතින් කාලයක් මෙහෙම බණ අහන්න පුරුදු වුනා. බණ අහන විට තිස්සට තේරුණා, “යම් තරුණකමක් මහලුකමෙන් අවසන් වෙනවා නම් මේ තරුණකමෙන් තේරුමක් නෑ නේද..? නින්දා වේවා. යම් ජීවිතයක් මරණයෙන් අවසන් වෙනවා නම් මේ ජීවිතයෙන් තේරුමක් නෑ නේද..? මේ ජීවිතයට නින්දා වේවා. යම් එක්වීමක් වෙන් වීමකින් අවසන් වෙනවා නම් ඒ එක්වීමෙන් තේරුමක් නැහැ නේද..?” කියලා. මේ වගේ ජීවිතය ගැන ලෝකයා හිතන විදියට වඩා ටිකක් වෙනස්ව හිතන්න හුරු වුනා. අනන්ත

ජාති සංසාරයේ ජරා මරණ දුක තමන්ගේ පිටුපසින් වධිකයෙක් වගේ හඹා ගෙන ආවා කියන එක මෙයාට ටික ටික තේරෙන්න පටන් ගන්නා.

පසුව විහාරස්ථානයට ගිහිල්ලා හික්මුණු වහන්සේලාට කිව්වා ,

“ස්වාමීනි, මා මහණ කරන්න”,

ඊට පස්සේ හික්මුණු වහන්සේලා අහනවා,

“නිස්ස, ඔබ ආවේ අවසර අරගෙන ද ? ගෙදර, අවසර ගන්න කවුරු හරි ඉන්නවා ද?”

“ස්වාමීනි, මට එක ම එක මල්ලි කෙනෙක් ඉන්නවා.”

“ඒ මල්ලිගෙන් අවසර ගන්න ද?”

“නැහැ ස්වාමීනි”,

“එහෙනම් නිස්ස යන්න, ගිහින් මල්ලිගෙන් අවසර අරගෙන එන්න”

මේ නිස්ස ගෙදර ගිහිල්ලා මල්ලිට කියනවා, “මල්ලි; මේ පීචිතය හරි ම නිසරුයි. ජරා මරණෙන් අවසන් වෙනවා නම් මේ අපේ පීචිතයෙන් තේරුමක් නැහැ. ඒ හින්දා මල්ලි, මට මහණ වෙන්න අවශ්‍යයි.” කියලා. ඒ පාර ඒ මල්ලි අඩන්න පටන් ගන්නා. “අයිසයි මායි විතරයි හිටියේ, අම්මා තාත්තත් නැහැ. මට අයිසාත් අයිසා විතරක් නොවෙයි, මට අම්මත්, මට තාත්තත්, අනිකුත් ඥාතීන් ඔක්කොමත් ඔබයි. ඒ හින්දා අනේ අයිසේ මහණ වෙන්න නම් එපා. මගේ ධනයත් ඕනෑ නම් ගන්න” කියලා. මල්ලි විවාහ වෙලා හිටියේ. අයිසා ගොඩක් කරුණු කියලා අන්නිමට කිව්වා, “මල්ලි මා සතු සියලුම ධනය ඔබ ගන්න. මට එක ම එක දෙයක් දෙන්න. ඒ මට මහණ වෙන්න අවසර විතරක් දෙන්න” කිව්වා.

මෙහෙම නැවත නැවත කරදර කරන විට මල්ලි අඩ අඩා කිව්වා, “එහෙනම් අයිසගේ කැමැත්තක් කරන්න.” මහණ වෙන්න අවසර දුන්නා.

ඒ අයිසගේ සියලුම ධනයත් මල්ලිට පවරලා දීලා අයිසා විහාරස්ථානයට ගිහින් මහණ වුනා. මහණ වෙලා තමන්ගේ වැඩිහිටි ගුරුවරුන්ගෙන් බණ දහම් කමටහන් ඉල්ලා ගෙන පාංශුකුල විවරයක් පොරව ගන්නා. පාත්‍රයක් අතට ගන්නා. ඉතාමත් අපත කැලේ අපකුලේ ගල් ලෙනකට ගියා.

උදෑසන ගමට ගිහිල්ලා පිඩුසිඟා වඩිනවා. හම්බවෙන පිණ්ඩපාතය රස දෙයක් ද, නිරස දෙයක් ද කියලා බලන්නේ නැහැ. සිහිල් වෙච්ච දෙයක් ද, රස්සෙන දෙයක් ද කියලා බලන්නේ නැහැ. හුදෙක් දිවි පැවැත්ම පිණිස ම පිණ්ඩපාතය ඇසුරු කලා. අප්‍රමාදීව මේ වනඅරණේ ගල් ලෙනට වෙලා භාවනා කරනවා.

ඔහොම ඉන්න අතර මල්ලිගේ බිරිඳට එක්තරා විදියේ කල්පනාවක් ඇති වුනා. "අයියගේ තියෙන සියලුම ධනය අපට පවරලා දිලා මහණ වුවේ, මහා විශාල ධනයක් තියෙනවා. බැර වෙලාවත් පැවිදි ජීවිතය ගැන කලකිරිලා ආයෙත් ගෙදර ආවොත් මේ ධනය ඵයාට දෙන්න වෙනවා. මේ ධනය ගන්න එන්න ඉස්සෙල්ලා කොහොම හරි උපායකින් ඔහුව මරන්න ඕනෑ" කියලා, මල්ලිගේ බිරිඳ අදහස් කර ගත්තා. මල්ලිට හොරෙන් හොරු කණ්ඩායමක් කැඳවලා හොරුන්ට විශාල අල්ලසක් දිලා, කියනවා, "අසවල් කැලේ අසවල් ලෙනේ ඉන්නවා තිස්ස කියලා හාමුදුරුනමක්. මෙන්න මේ හාමුදුරුවන් ව මරන්න ඕනෑ. මැරුවාට පස්සේ මම මිට වඩා තව වැඩිපුර මුදලක් දෙනවා" කියලා.

ඉතින් මේ ලෝකයේ මුදල් ලැබෙන විට මුදල සඳහා ඕනෑම දෙයක් කරන්න සූදානම් පිරිසකුත් ඉන්නවා. මිත්‍යාද්‍රෘෂ්ටික මේ අය මේ වැඩේ භාර ගත්තා. භාර ගෙන කැලේ ගල්ලෙනට ගියා, තිස්ස හාමුදුරුවෝ මරන්න. එවිට තිස්ස හාමුදුරුවෝ බොහොම විරියයෙන් භාවනා කරනවා. තිස්ස හාමුදුරුවන්ව, මේ හොරු වට කර ගත්තා. තිස්ස හාමුදුරුවෝ අහනවා,

"උපායකවරුනි, කුමක් නිසා මෙහාට ආවා ද..?"

"අපි ආවේ ඔබ වහන්සේ ව මරන්න."

"මා මරන්නේ ඇයි..? මා මැරීමෙන් ඔබලාට එන ලාභය මොකක්ද..?"

"ඔබ වහන්සේ මැරුවාම අපට විශාල ධනයක් හම්බ වෙනවා. ඒ නිසා මරන්න ආවේ."

"මැරුවට කමක් නැහැ, ඒත් මට එක දවසක් දෙන්න. තව එක දවසකින් පස්සේ මා මරන්න."

ටීට පස්සේ මේ හොරු කියනවා "නෑ නෑ ඔය එක දවසක් අපෙන් ඉල්ලන්නේ අපේ ඇස් වගලා පැනලා යන්න. එක දවසක් වත් දෙන්න බැහැ. දැන් අපි ආපු කාරණය කරනවා." කියලා කඩුව ඇදලා ගත්තා.

ටීට පස්සේ නිස්ස හාමුදුරුවෝ කියනවා ..,

"ඇවැත්නි, උපාසකයිනි, එක දවසක් මට දෙන්න. ඒ වෙනුවට මං ඔබට ඇපයක් දෙන්නම්."

මේ කැළේ කවුද ඔබ වහන්සේට ඇප වෙන්නේ..?

ඉඳු ගෙන ඉන්න ආසනයට එහා පැත්තේ තිබුණා මහා විශාල කළු ගලක්. අපහසුවෙන් මේ කළු ගල ඔසවලා අර ගෙන තමන්ගේ කකුලේ කලවා ඇට දෙකට වේගයෙන් ගහලා ඇට දෙක බිඳ ගත්තා. "ඇවැත්නි, මේ ඇපය ඇති ද..?" කියලා ඇහුවා. මේ හාමුදුරුවන්ගේ ක්‍රියාව ගැන හරිම සංවේගයක් ඇතිවෙව්ව හොරු හරිම සංවේගයෙන් "ඇති ස්වාමීනි" කියලා යන්න ගියා.

දැන් ඉතින් සක්මන් කරන්නත් බැහැ. මේ නිස්ස හාමුදුරුවෝ ඒ කකුලේ කකුල කැඩීම නිසා ඇති වෙව්ව වේදනාව අරමුණු කරලා සියළු කෙළෙස් නසලා එතැන මරහන් බවට පත් වුනා. ඒ කකුලේ කලවා ඇට බිඳ ගන්න ඉස්සර වෙලා උන්වහන්සේ නුවණින් කල්පනා කරනවා, "කෙළෙස් සහගතව පීචන් වෙනවාට වඩා දැහැමි මරණය වටිනවා කියලා බුදු හාමුදුරුවෝ දේශනා කලා. ඒ නිසා කෙළෙස් සහගතව කළුරිය කිරීමත් නින්දා සහගතයි. අනන්ත සසරේ ඉන්න ටීට මෙහෙම එක වරක් පමණක් නොවෙයි කකුල් කැඩෙන්න ඇත්තේ. ඕනෑ තරම් මේ කකුල් කැඩෙන්න ඇති. ඒ ධර්මය වෙනුවෙන් මං මේ කකුල කඩා ගත්තට කමක් නැහැ." කියලා. එහෙම තීරණය කරල යි කකුල කඩා ගත්තේ.

පින්වතුනි, අපට තියෙනවා පීචිතය ගැන හිතන්න ගොඩක් දේ මේ තුළින්. ඒ හාමුදුරුවෝ සද්ධර්මයට පීචිතය පෑ කරලා ඒ වගේ ක්‍රියාවකට පැමිණුනේ; පින්වතුනි, මේ අනවරාග්‍ර වූ සංසාරය ගැන යම් පමණක් හෝ දැනුමක් අවබෝධයක් තිබුණු නිසායි. ඒත් ඒ දැනුම අවබෝධය අපට නැති නිසායි, අපි බයක් සැකයක් නැතිව මේ පීචිතය පීචන් කරවන්න උත්සාහ ගන්නේ.

ඉතින් මේ සද්ධර්මය අපට හරියට තේරුනොත්, අපි වුහත් අපේ පීඨිතය සද්ධර්මයට පූජා කරන්න මැලි වෙන්නේ නැහැ.

පින්වතුනි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, “අනමතග්ගොයං, හික්ඛවේ, සංසාරෝ. පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායන. අවිජ්ජානිවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං.... මහණෙනි, මේ සසර අති දීර්ඝයි. මේ අති දීර්ඝ සංසාරයේ පූර්ව කෙළවරක් හොයන්න බැහැ. ඒ දීර්ඝ සංසාරයේ එන කොට, තමන්ට ඇඟ ලේ කිරි කරලා පොවපු මව්වරුන් මළ දුකට හඬපු කඳුළු එකතු කරන්න පුළුවන් නම්, සතර මහා සාගර ජලයට වැසීයි ” කියලා පෙන්නවා. ඒ වගේ ම දහදිය මහන්සියෙන් හම්බ කරලා තමන් ව පෝෂණය කළ පියා, තමන් තුරුල්ලේ තියා ගෙන බොහෝ ම සෙනෙහසින් හදපු දුව-පුතා, වැලි කෙළියේ පටන් තමන්ගේ ළඟින් හිටපු සහෝදරයා-සහෝදරිය, අනෙක් ඥාති හිතෙමින් ආදීන් ද මළ විට ඒ දුකට පපුවේ අත් ගසමින් අඬන විට ඒ ගැලු කඳුළු, සතර මහා සාගර ජලයට වැසීයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්නවා.

ඒ විතරක් නොවෙයි, මේ දීර්ඝ සංසාරයේ අප හැම කෙනෙක් ම මනුෂ්‍ය ආත්ම වලට වඩා ලබලා තියෙන්නේ තිරිසන් ආත්ම. ඒ තිරිසන් ආත්ම ලබපු ආත්මවල දී බෙලි කැපුම් කන විට ගලා ගෙන ගිය ලේ එකතු කරන්න පුළුවන් නම් සතර මහා සාගර ජලයට වැසී යී කියලා පෙන්නවා. පෙන්නලා, බුදු භාමුදුරුවෝ නැවතත් මෙහෙමත් දේශනා කළා. “ මේ පටිච්ච සමුප්පාදය නැමැති ධර්මතාවය දන්නා වූ මේ සද්ධර්මය ඇසූ පිරු ඇති කෙනෙක් හැර මගේ මේ වචන විශ්වාස කරන්නේ නැහැ.” කියලා. අනෙක් අයට හිතෙන්නේ මේක අතිශයෝක්තියක්, මවා පෑමක්, මවා පෙන්වීමක් කියල. ඇයි..? මහා සාගරයට වඩා වැසීයි අඬපු කඳුළු කියන විට.

නමුත් පින්වතුනි, බුදු භාමුදුරුවෝ කියලා කියන්නේ අපව යහපත් මාර්ගයට ගන්නවත්, බොරු කියන කෙනෙක් නොවෙයි. බොරුවෙන් උපමා කරන කෙනෙක් නොවෙයි. ඒ තරම් සසර දුකක් අපි හැමකෙනෙක් ම විඳලා තියෙනවා. ඒත් භවයෙන් වැහිලා තියා අපට පෙනෙන්නේ නැහැ. ඒ

විතරක් නොවෙයි. මේ සංසාරයේ එන කොට, ඇස් දෙක අන්ධ වෙලා, ගල් මුල් වල පය හැපී හැපී ජීවිතය අවසන් වූ වාරත් ඕනෑ තරම් ඇති. අතපය හතර නැති වෙලා, කොටයක් වගේ වෙලා කිසි කෙනෙකුගේ පිහිටක් නැතිව ජීවිතය අවසන් වෙච්ච වාරත් අපේ ඕනෑ තරම් ඇති. ඒ වගේම ජීවත්ව සිටින විටම පණුවෝ ගහලා, හොරි- කුෂ්ඨ හැදිලා මැරුණු අවස්ථාත් ඕනෑ තරම් ඇති. ගස්-ගල් පර්වත වලින් වැටිලා, හිස පොඩි වෙලා මැරුණු අවස්ථාත් ඕනෑ තරම් ඇති.

අද සිහි කරලා බලන්න, මේ ලෝකේ මොන තරම් අහතුරු තියෙනවා ද..? මොන තරම් ලෙඩ රෝග වල ප්‍රභේද තියෙනවා ද..? ඒ සියල්ල මේ සසරේ. අපි ඉන්නේ මේ සසරේ. ඒ හැම දෙයකට ම නෑකම් කියන්න පුළුවන් බව, අපේ නැති වෙලා නැහැ. ඒත් හවයෙන් වැහිලා තියා, අවිද්‍යාවෙන් වැහිලා තියා, අපට මේ සසරේ ඇති හයානක කම තේරෙන්නේ නැහැ.

පින්වතුනි, අපේ ජීවිතය ගැන අපි මීට වඩා නම් ටිකක් හිතන්න ඕනෑ. එකම එක දෙයක් හොඳට සිහි කරලා බලන්න. ඇයි, අප ජීවත් වෙන්නේ කියලා. අපි ජීවත් වෙන්නේ කුමක් සඳහා ද කියලා.

අපි උදේම නැගිටලා ගෙවල් දොරවල් අස්පස් කරලා ආහාර පාන සකස් කරනවා. කෑම කනවා. මේ ටික ඇයි අපි කරන්නේ..? මෙහෙම කර කර ඇයි අපි ජීවත් වෙන්නේ..? අපි මේ කරන ක්‍රියා ඉතා සියුම් විදියට නිරීක්ෂණය කරලා ගවේෂණය කරලා බැලුවොත්, අපට තේරෙයි අපි හැම කෙනෙක් ම උත්සාහවත් වෙන්නේ දුක නැති කරන්න. සැනසීම ලබා ගන්න. ඒත් අපි හැමෝටම ලැබෙන්නේ නැති කරුණත්, ලැබිලා නැති කරුණත්; දුක නැති කර ගන්න එක, සැනසිල්ල ලබා ගන්න එක. ඒ සඳහා මාවතක් ද අපි හොයන්නේ නැහැ. ඒකට හේතුව අපට එහෙම අවශ්‍යතාවක් දැනිලා නැහැ. අපට අවශ්‍යතාවක් දැනෙන්නේ නැහැ. අපේ වටපිටාවේ හිස් බවක් නොදැනෙන තියා, අපට දෙමව්පියෝ ඉන්නවා, දරුවෝ ඉන්නවා, මුණුබුරෝ ඉන්නවා, ආහාර පාන තියෙනවා, ඉන්න හිටින්න වටපිටාව තියෙනවා. මේ ටික තියෙන තියා අපට පේන්නේ නැහැ. ඒක අපට සිහි කර ගන්න නුවණ, ශක්තිය මදි වෙලා. අපි වටා තියෙන්නේ මෙහි ධර්මයන්ගේ ආදිනව ටික.

එක්තරා කාලයක එක පවුලක් ගිටියා. අම්මයි, තාත්තයි, දුවයි, පුතාලා දෙන්නයි. මේ අම්මයි, තාත්තයි හරි මිත්ත දෘෂ්ටිකයි. දහමක් නැහැ. දහමකට කැමති නැහැ. තාත්තා ඒ කුඹුරු වතුපිටි වලට මයි තණ්හාව. ඇවිල්ලා උදේ ඉඳන් ඒකමයි කරන්නේ. ඒකට පුදුම ආසාවක්. අම්මා ගෙදර දොරේ වැඩ කටයුතු ටික කරනවා. ගෙදරට පුදුම ආසාවක්. ඒ වන්නේ ලස්සන විලක් තියෙනවා. නංගි මේ විලට බොහොම ආසයි. මල්ලිටත් කිසි ම දහමක වුවමනාවක් නැහැ. නමුත් අයියා, මේ අය ඔක්කෝටම වඩා වෙනස්. අයියා, පන්සලට-විහාරස්ථානයට ගිහිල්ලා බණ අහලා ජීවිතය ගැන කලකිරිලා, මහණ වුනා. මහණ වෙලා ටික දවසක් අප්පාඳි ව කටයුතු කරලා සියලු ම කෙළෙස් නසලා මහරහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත් වුනා. ඒ වුනා ට ගෙදර අය, අයියා; තමන්ගේ දරුවා කියලා වත් දානයක් දෙන්නේ නැහැ. ශිලා දී ගුණ ධර්මයක් අහලාවත් නැහැ.

මේ විදියට කටයුතු කරමින් කාලයක් යනවිට අම්මත් මැරුණා. තාත්තත් මැරුණා. හදිස්සියේ රෝගයක් හැදිලා නංගිත් මැරුණා. මල්ලි විතරයි ගෙදර දැන්. මල්ලි සියළු ම ධනයට ගිම්කරුවෙක් වෙලා. දවසක් මේ රහතන් වහන්සේ ගෙවල් තියෙන පාරේ පිඩු සිඟා වඩිනවා. වඩින විට මල්ලි, තමන් ගේ කුඹුරට ආපු විශාල උෟරෙක් මරලා අර ගෙන එනවා. හාමුදුරුවෝ එනවා දැකලා, "ස්වාමීනි අද දවසේ අපේ ගෙදරට දහවල් දානයට වඩින්න." කියලා ආරාධනා කළා.

"මොකක් ද හේතු..?" "මට විශේෂ ආහාරයක් පූජා කරන්න තියනවා." "මෙහෙම මස් වගයක් තියෙනවා" කියලා කිව්වා. "කොහෙන් ද..?" කියලා අහන කොට "මේ උෟරෙක් මරලා තියෙන්නේ" මල්ලි කිව්වා. එවිට රහතන් වහන්සේ කිව්වා, "හොඳයි ඔය උරා කපන්න එපා, මම එනකං තියා ගන්න" කියලා මල්ලි; හාමුදුරුවෝ ගෙදරට වඩින තුරු උරා නො කපා තිබ්බා.

හාමුදුරුවෝ ගෙදරට වැඩියට පස්සේ, උරා කපන්න ඉස්සර වෙලා කියනවා..., "ඔය උරාගෙ බඩ පලල බලන්න. උරාගෙ බඩ ඇතුලෙ විශාල ගැරඬියෙක් ඇති" කියලා. ඊට පස්සෙ ඇත්තටම කියපු විදියට බලන

කොට උග්‍රයෙන් බඩ ඇතුළෙ වියාල ගැරඬියෙක් ඉන්නවා. ඊට පස්සේ "ඔය ගැරඬියගෙ බඩ පලලා බලන්න, ඔය ගැරඬියගෙ බඩ ඇතුළෙ ඇති වියාල ගෙමිබෙක්" කියලා කිව්වා. පලල බලන කොට වියාල ගෙමිබෙක් ඉන්නවා. ඊට පස්සේ කිව්වා, "දන්නවා ද ඔය උග්‍ර කවුද කියල..? ඒ ඔබගේ තාත්තා. දන්නවාද ඔය ගැරඬියා කවුද කියල..? ඒ ඔබගේ අම්මා. දන්නවා ද ඔය ගෙමිබා කවුද කියල..? ඒ තමයි ඔබගේ නංගි. "

පින්වතුනි, සම්මතය කියන්නේ මේක. අපි මගේ කියල, "මම මාගේ" කියල නිෂ්ඵල දේ තුරුලු කර ගෙන, යම් අය නිසා ප්‍රමාද වෙනවා නම්, ඒවා පැත්තට ගිය විට අපේ ජීවිතය පැහැර ගන්න, එකිනෙකාට ප්‍රතිවිරුද්ධ හතුරෙක් බවට ඒ අයට පත් වෙන්න පුළුවන් සසරක අපි ඉන්නේ. අම්මා, තාත්තා, දුව, පුතා කියල එකම පවුලෙ ගිටපු කිහිප දෙනා ඊට ඒවා පැත්තට ගිහිල්ල තමන්ගේ ජීවිතය ම ආහාරයක් කර ගන්න මට්ටමට පත් වුණා. මේ කතාව අහල මල්ලි හරිම සංවේගයට පත් වුණා. ඉතින් මේ මහ රහතන් වහන්සේ ඒකම උදව් කරගෙන සද්ධර්මය දේශනා කළා. **සම්මතය කියන එක තේරුම් ගන්න, ඕනෑවට වඩා ඒ තුළ ගිලෙන්න එපා, ප්‍රමාද වෙන්න එපා.**

මේකෙන් මේ පින්වතුන්ටත් මට මතක් කරන්න තියෙන්නේ, මේ පින්වතුන් ගේ ජීවිතත් ගෙවෙන්නේ, මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයේ, මනුස්ස ජීවිතයක් ලැබිලත් සසර දුක නිමා කරන සද්ධර්මය තියෙද්දීත් තමන්ගේ දරුවෝ, මුණුබුරෝ, ගෙවල් පොරවල් කියන මේවා නිසා ප්‍රමාද වෙනවා නම් තේරුම් ගන්න; හරිම අවාසනාවන්ත වටපිටාවක් අපට තියෙන්නේ කියල. ඒකාන්තයෙන් ම නො වුවමනා ලැබීමක් අපට තියෙන්නේ කියල.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා **"පුත්තා මත්ටි ධනම්මත්ටි ඉති බාලෝ විහඤ්ඤති අත්තාති අත්තනෝ නත්ටි කුතෝ පුත්තා කුතෝ ධනං-** මට පුත්‍රයන් ඉන්නවා, ධනය තියෙනවා කියල නුවණ නැති කෙනා ලෝකෙ වෙහෙසෙනවා. තමාට තමාවත් නැති විට අපි "මම මම" කියල, "මගේ මගේ " කියල ඇසුරු කරන මේ ශරීරයත් යම් දවසක ඉදිමිලා, නිල් වෙලා, පුපුරල ඕපස් ගලල පොළොවට පස් වෙනවා නම්, දරුවෝ කොයින් ද..? ධනය කොයින් ද..?"

ඇයි පින්වතුන් මේ ගැන හිතන්නෙ නැත්තේ ..? ඇයි ගතානුගතිකව ද්‍රව්‍ය සමාජ රටාවට එකතු වෙලා ඔහේ ද්‍රවන්නෙ..? ඉදිරියෙන් යන අය මැර මැර වැටෙනවා අපට පෙනවා. ඇයි අපට ඒ ගැන හිතෙන්නෙ නැත්තේ..? ලෝවැසි සඟරාවේ විද්‍යාගම භාමුදුරුවෝ පෙන්නනවා කවියක්,

අයුල් ගෙයෙකැ භෞතකම් ගිය	දව්‍යක
කුහුල් ඩිනින් ඉඳිනේ නම ගෙය	ඊක
ඩියල් යතුන් වෙර ගෙනයනවා	දැක
කෑයල් නොකර ඉඳිනේ ඇයි	නොවැරැදක

අපේ ගෙදරට අල්ලපු ගෙදරට හොරෙක් පැනල බඩු පැහැරගෙන හොරකම් කරගෙන ගියොත්, හෙට දවසෙ අපේ ගෙදරට පතියි කියල සැක සහගත සිතින්, නිද්‍රාගන්නෙන් නැතිව ඇහැරගෙන ඉන්නවා ල. ඒත් එක්කෙනා දෙන්න මැර මැර යනවා, කිසිම සැකයක් නැතිව බයක් නැතිව ඉන්නවා ල. ඇයි ඒ..? අපි ගාව තියෙන කෙළෙස්වල ස්වභාවය තමයි, අතින් අය මැරැණත් අපි මැරෙන්නෙ නෑ කියන හැගීමක් අපට තියෙන්නෙ. ඒක ක්ලේශයක ස්වභාවය. නුවණින් පීචිතය දිනුව මිසක්, කිසිම දවසක කිසිම කෙනෙක් මේ හිත කියන කියන දේ කරල දිනුවේ නෑ මේ සසරෙ.

ඉතින් මම මේ ටික මෙතැන දී මතක් කළේ බුද්ධෝත්පාද කාලයක් වුනාට සමහර විටක අපේ පීචිත ගෙවෙන්නෙ අබුද්ධෝත්පාද කාලයක විදියට. ඔබලා විශ්වාසය තියා ගෙන තියෙන්නෙ දුරුවෝ මුණුබුරෝ ගැන නම්, දේපල, වස්තුව, භරකබාන ගැන නම් මේ විශ්වාසය බොහොම පටු විශ්වාසයක්.

යමෙක් නිසා ඔබලා ප්‍රමාද වෙනවා නම් ඔබලා තේරුම් ගන්න ඔබලා දුකට වැටුණු දවසට කවුරුවත් බේරගන්න එන්නෙ නැහැ. "මරණොත් පස්සෙ" පැත්තකින් තබන්න. මේ පීචිතය, මේ කය අබල-දබල වෙලා, වලංගු නැතිවෙලා, ටික ටික ජරා-පීර්ණ තත්වයට පත්වන විට, "තමන්ට ගොඩක් ආදරෙයි, තමන් ගොඩක් ආදරෙයි" කියනවා නම් ඒ දුරුවන්ට කියන්න, "පුතේ, උඹ මට ආදරෙයි නම් මගේ මහලු බවින් ටිකක් අරගෙන මාව නිදහස් කරන්න" කියලා. පුළුවන්ද..? බැහැ. මේ කයට හරි හිතට හරි අධික ව දුක් වේදනාවක් දැනුනොත්" පුතේ, උඹ මගෙ දුරුවා

නම් මට ආදරේ නම් මේකෙන් ටිකක් දෙන්න පුළුවන් ද..?" අහන්න. බැහැ. ඇයි ඒ..? ඕනෑවට වඩා අපි මෝඩ වෙන්න හොඳ නැහැ. හොඳට තේරෙනවා, හොඳට පේනවා, අපේ ජීවිත අප සතු මයි කියල.

ඒ හින්දා පින්වතුන් තමන් තමන්ට පිහිටක් කර ගන්න. තමන් ලෝකයට පිහිටක් කළා. උපකාරයක් කළා. දැන් හැම කෙනාම තමන්ටත් පිහිටක් කර ගන්න. මේ ලෝකයා දුක නැති කරන්න නොයෙක් ක්‍රම අනුගමනය කරනවා. අපිත් ඒ ලෝකයා අතරේ තවත් එක වර්තයක් වෙලා මිසක් ඇත්තටම ජීවිතය ගැන හුවමාරි තේරුම් ගන්න, ජීවිතයක් අපේ ගොනු වෙලා නෑ. මම මේ ටික මතක් කළේ අපට සද්ධර්මයේ වටිනාකම තේරෙන්නේ, මේ ජීවිතයේ යම් පමණකට හෝ නිසරු බව දැක්ක කෙනෙකුටයි.

මේ බුදු භාමුදුරුවෝ දේශනා කළ නිසා හෝ මේ ස්වාමීන් වහන්සේලා කියන හින්දා නොවෙයි, මේ පින්වතුන්, මේ පින්වතුන්ගේ ජීවිතයෙන් ම ප්‍රශ්න කරල බලන්න, අහල බලන්න, අහල බලල ඇත්තටම මේවා තමාට සදාතනිකව පරිහරණය කරන්න පුළුවන් නම් වෙනසක් ඕන නෑ, ඔහොම ඉන්න. නමුත් තමන්ට හොඳට තේරෙනවා හුවමාරි හිතුවොත් මේවා ඔක්කොම නිෂ්ඵලයි කියන එක. ඊළඟට මෙතැන නියෙන ප්‍රශ්නය සසරේ දී අපට මේ මට්ටම ම හරි ලැබෙනවා නම් ඒත් කමක් නෑ. එහෙනම් දුකයි නොකිව යුතුයි. ඒත් එහෙම වෙන්න නැහැ.

ඉතින් අද මේ දුක නැති කරන සද්ධර්මය නියන මේ මොහොත අතහැර ගන්න එපා. අතහැර ගත්තොත් අපට අර කපුටාට වෙච්ච දේ වෙයි.

කපුටාගෙ කතාව මතක ද..? ඔන්න ඉස්සර හිමාල කැලේ මහ විශාල සද්දන්න ඇතෙක් මැරිල ගිටිය. ඒ කාලයේ දවස් ගණනක් එක දිගට වහින මහ විශාල වැස්සක් වැහැලා මහ විශාල ජල කඳක් මතු වුනා. මතු වෙලා අර ඇත් කුණා පාවෙන්න ගත්ත. මේ ඇත් කුණා පාවෙලා ඇවිල්ල වැටුණා, ගංගානම් ගඟට. ගංගානම් ගඟට වැටුණු මේ ඇත් කුණා ගඟේ පහතට ටික ටික ගසා ගෙන එනවා. දැන් කපුටෙක් කෑමක් හොයා ගෙන යනවා. කපුටෙක් කියන්නේ ස්වභාවයෙන් ම කෑදර සතෙක්. යන කොට

ඇත්තුණු දැක්කා, දැකල ඇත්තුණේ වැනුවා, වහල හොටින් හම ඉරල මස් ටිකක් කෑවා, බොහොම රසයි, පිපාසය ඇතිවුනා, ඒ ගමන් ම ගතෙන් හොට දාල වතුර ටිකකුත් බිච්වා, දැන් කපුටාට හිතෙනවා, "කවර නම් මෝඩයෙක් මේ තරම් කන්න බොන්න තැනක් තියෙද්දී දාල යයි ද..? දැන් මම නම් කොහේවත් යන්නෙ නැහැ" කියලා, අර ඇත්තුණු වාසස්ථානය කර ගන්නා, දැන් කපුටා ඇත්තුණේ වහල ඉන්නවා, මස් කනවා, වතුර බොනවා, කපුටා ඇත්තුණේ වහල හිටියාට ඇත්තුණු නතර වෙලා නැහැ, ඇත්තුණු ටිකෙන් ටික හිමින් හිමින් පහතට ගසා ගෙන එනවා, ඇවිල්ලා මේ ඇත්තුණු වැටුණා මුහුදට, මුහුදෙන් රැල්ලෙන් රැල්ලට හසු වෙලා කෙනෙක් ගියොත් ආපහු එන්න බැරි තරම් දුරට ගියා, දැන් මේ ඇත්තුණු හැමදාම තියෙන එකක් නොවෙයි, යටින් මාළු කාලා, ලුණු වතුරට දිය වෙලා, ඇත්තුණු ඉවර වෙන්න ගන්නා, දැන් පොඩි හම් කෑලි ටිකක් විතරයි තියෙනනෙ, මේකෙ තමයි මේ එල්ලිලා ඉන්නෙ, දැන් කපුටාට තේරුණා, දැන් නම් හැමදාම ඉන්න පුළුවන් කමක් නැහැ, බේරිලා යන්න ඕනෑ කියලා හිතුණා, හිතිල, අර හම් කෑලිල අතහැරලා අහසට නැග්ගා, පියාඹල උතුරු පැත්තට, දකුණු පැත්තට, හතර දිශාවට ම ගියා, ගොඩබිමක් පේන මානයක් නැහැ, ආපහු හිටපු තැනට එන්න හදන කොට ඒ හම් කෑලිලත් මාළු කාල, දැන් හිටපු තැනත් නැහැ, යන්න තැනකුත් නැහැ, දෙපැත්තෙන් ම පිරිහිව්ව මේ කපුටාට මොකද වුනේ..? මහා පල සාගරයට ඇද ගෙන වැටුණා, වැටෙන විට ම ඒ සාගරයේ ඉන්නවා සැඩ මත්ස්‍යයෝ, උන් කොටල මේ කපුටාව කෑලි කෑලි වලට කඩල ගන්නා, විනාශ කෙරුවා.

ඉතින් හිමාලයේ හිත දියුණු කරපු සෘෂිවරයෙක් උඩින් යනවා, මනුස්ස පර්වතට ලුණු-ඇඹුල් හොයා ගෙන, යන කොට දැක්කා, මුහුද මැද්දෙ කපුටු තටු වගයක් තියෙනවා, මෙයා කල්පනා කරනවා, සතෙකුට මෙව්වර දුර එන්න බැහැ, ගොඩ බිමක තියෙන තටුවක් මේ තරම්ම දුරකට ගත ගෙන එන්නේ ද නැහැ, කොහොමද මේක ආවේ කියල දිවැසින් ආවර්ජනය කරල බලන විට දැක්කා මේ සිද්ධිය, මේ මුළු ලෝකයා ම කරන්නෙ මේ කපුටා ඇත්තුණේ වහන එකම වගේ නේද..? කියල, ඔය කතාව උපමා කරල බණ කියල, එදා අබුද්දෝන්පාද කාලයක රජවරුන්

හත් දෙනෙක් රාජ්‍යයන් අත්හැරල ගියා කියල මේ ධර්මයේ සඳහන් වෙනවා. ඒ තරම් සංවේගයක් ඇති කර ගෙන ජීවිතය ගැන, ඒ හැමෝම බුන්ම ලෝකෙ ගියා කියල පෙන්නවා. එදා නිවන් මග තිබුණේ නැහැ කියලා පෙන්නවා.

දැන් පින්වතුනේ, අපිත් ඔය ටිකම කරනවා. ඇත්තුණ වගේ, මොකක්ද අපට මේ ජීවිතය ජීවත් කරන්න ලැබිලිව වටපිටාව. ගෙවල් දොරවල්, ඉඩකඩම් තියෙනවා නම්, තමන්ට තියෙන මේ ශරීරය තියෙනවා නම්, මේ සියල්ල අර ඇත්තුණ වගේ. දැන් කපුටා ඇත්තුණේ වහල මස් කෑවට වරදක් නැහැ. මස් කන්නේ නිතරම මේකෙන් යන බලාපොරොත්තුවෙන්. මස් කාලා මුහුදට වැටෙන්න කිට්ටු වෙන් හරි උඹ අතහැරල ගියා නම් ප්‍රශ්නයක් නැහැ නේද..? නමුත් කපුටා ඇත්තුණේ වහල මේ වගේ තැනක් කවර මෝඩයෙක් නම් දාල යයි ද කියල හිතුවා. ඒ හිතීමත් එක්කම එයාට මිදීම අත හැරුණා. ඒ කපුටා ඇත්තුණේ වැනුවා වගේ තමයි, ඇත්තුණා තමයි මේ දේපළ වස්තුව මගේ කියල ගන්න ජීවිතය. කපුටා ඇත්තුණේ වැනුව වගේ තමයි දැන් "මගේ ගෙදර, මගේ දරුවා, මගේ දුව, මගේ පුතා, මේ මම" කියල බදාගෙනම ඉන්න කම. දැන් මිඳෙන අදහසක් නැහැ කාටවත්. දැන් කපුටා ඇත්තුණේ වැනුවට ඇත්තුණා නතර වෙලා ද..? ඇත්තුණා නතර වෙලා නැහැ. දැන් මේවා මගේ මගේ කියල තණ්හාවෙන් අල්ලාගෙන හිටියාට, ජීවිතය නතර වෙලා නැහැ. ටිකින් ටික හිමින් හිමින් මේ ජීවිතයත් පහතට ගලා ගෙන යනවා. මේ කොච්චර දුර යනවා ද..? ගිය කෙනෙක් ආපහු එන්න බැරි තරම් දුරට යනවා. හිතිල්ල ඔන්න කිසිම දෙයක් කර ගන්න බැරි, ශරීරය අබල-දුබල වෙලා, සිහිය නැති වටපිටාව තැන දක්වා ගිය විට බොහෝ දෙනෙකුට හිතෙනවා, "ඇත්තටම මේ ජීවිතය අහිතස යි නේද..? මේක වැඩක් නැහැ නේද..? නිසරුයි නේද..?" කියල හිතෙනවා. එදාට යන්න එන්න තැනක් නැහැ. අර හතර දිශාවෙම ගොඩ බිම පේන්නෙ නැහැ වගේ, බණ අහන්න බැහැ, කන් ඇහෙන්නෙ නැහැ, පන්සලකට යන්න බැහැ, අතපය වලංගු නැහැ, දහමක් තේරුම් ගන්න බැහැ, මතකය අඩුයි.

එතකොට මේ වගේ ඒ හැම පැත්තක් ම පිරිහිලා, විමුක්තිය පැත්ත සම්පූර්ණ ඇතිරිලා. ඊට පස්සෙ "මම මම" කියල "මගේ මගේ" කියල හිතා ගෙන හිටපු භෞතික දේන් අත හැරෙනවා අපට. විමුක්තියත් අත හැරෙනවා. දෙපැත්තෙන්ම අත හැරුණා විට අපි සංසාර සාගරයට ඇද ගෙන වැටෙනවා. ඒ සංසාර සාගරයට ඇදගෙන වැටුණා විට සංසාර සාගරයේ ඉන්නවා ජරා, මරණ කියල සැඩ මත්ස්‍යයෝ. ඒවට අනුවෙලා ජීවිතය සුණු විසුණු වෙලා යනවා.

දුරුවෝ මැරිල පපුවෙ අත් ගසමින් අඩනවා. ඒත් කිසිම වගක් නැහැ. තේරුම් ගන්න මේ සසර; ඔබලා ඔක්කොම ඉන්නෙන් මේ සසරෙ. ඔහොම අඩපු වාරවල් ඕන තරම් ඇති. ඒත් දැන් බය නැහැ. අපට ඒ ගැන හිතෙන්නෙවත් නැහැ. එහෙම වෙන්නෙ නැහැ වගේ අපි ඉන්නෙ. බණ අහන කොට නම් ඇත්ත තමයි කියල හිතෙනවා. බණ ඉවර වුනාට පස්සෙ ආයි කපුටා ම වෙනවා.

ඔන්න මම දැන් මේ බාහිර කරුණු ටිකක් කිව්වා. දැන් මම දහමෙන් ටිකක් කියන්නම්. ඉතින් මම මේ ටික කිව්වෙ යථාර්ථය මෙබඳු වුනාට අවිද්‍යාවෙන් වැනුණු මේ ලෝකෙට මේක තේරුම් ගන්න බැරි තිසයි. අපිත් දුවන්නන් වාලේ ඔහේ දුවනවා නම් අපේ ජීවිත වල තේරුමක් නැහැ. බොහෝම කලාතුරකින් කෙනෙක් තමයි හිතල බලල කටයුතු කරන්නෙ. බොහොම දෙනෙක් නිතරම ඉපදිලා, සසරෙ නිතරම දුවන අය. එබඳු ලෝකයා අතුරින් පරතෙරට යන්නෙ බොහොම කලාතුරකින් කෙනෙක්. මේ පින්වතුන්ටත් පුළුවන් නම් මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයේ සසර පරතෙරක් දකින මානසික මට්ටමක් ඇති කර ගන්න, ඒවිට මේ ලබපු ජීවිතය හිස් නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේලා ලෝකේ පහල වෙන්නෙ ඒ වගේ අය හින්ද.

ඉතින් සසර මේ තරම් දුක් සහගතයි. මේ දුක් සහගත සසරෙන් මිඳෙන්න, අපි හැමෝම උත්සාහවන්ත වෙමු. නමුත් උත්සාහවන්ත වුනාට ම දුකින් මිඳෙන්න බැහැ. අදත් මේ බඩගින්න, පිපාසය, කකුල් කැක්කුම්, ඔලුවේ කැක්කුම් ආදී මේ දුක් තියෙනවා නේද..? තියෙනවා. හිත් අමනාපකම්, ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීම, මහළු බව, මරණ මේ දුක් තියෙනවා

නේද..? ඉතින් මුළු ජීවිතය පුරාවටම දැකිත් මිඳෙන්හ උත්සාහවත් වුනත් අපට දුක නැති කර ගන්න තවම බැරි වුනා. ඇයි ඒ බැරි වුනේ ..? දුක නැති කරන්න, අපි මොකක් හරි කළා මිසක්. "දුක නැති කරන්න කළ යුත්තේ කුමක් ද ..?" කියල හොයල නොවෙයි කරන්නෙ.

වගින වෙලාවට මේ වහල හිල් වෙලා තෙමෙනවා කියමු. දැන් ප්‍රශ්නයක් තියෙනවා, තෙමෙනවා. අවශ්‍යතාවයකුත් තියෙනවා, නොතෙමෙන්න ඕනෑ. දැන් අපි උත්තරය දන්නවා. මොකක්ද..? වහලය හිල් වෙලා ඒක හදන්න ඕනෑ කියල. දැන් හිල් වෙලා තියෙන්නෙ කොතැන ද කියල බලන්නෙ නැහැ. කොහේ හරි වහලය වහනවා. අර කාමරය ළඟින් ගිහිල්ල තියනවා උළු කැටයක්. එතකොට නොතෙමී ඉන්න පුළුවන් ද..? කවුරු හරි ඇහුවොත් අපි කියනවා, "බලන්නකො මෙව්වර වහලයත් වහලා ඒත් තාම මේ ගේ තෙමෙනවා" කියලා. නමුත් තෙමෙනවා. ඕකයි හැමදාම කරන්නෙ.

නමුත් නොතෙමී ඉන්න නම් වහලය හිල් වු තැන වහන්න ඕනෑ. වහන්න පෙර කොතැන ද හිල් වෙලා තියෙන්නෙ කියල හොයන්න වෙනවා නේද..? ඒ වගේ දුක නැති කරන්න පෙර දුක ඇතිවෙලා තියෙන්නෙ කොහොමද කියල බලන්න. අපේ ජීවිතයට දුක එන්නෙ කොහොමද කියල බලන්න. ඒක මම බොහොම සරල උපමාවකින් කියන්නම්.

වතුරාරිය සත්‍යය අපි අහල තියෙනවා; දුක, දුක ඇතිවීම, නැති වීම, නැති කරන මාර්ගය කියලා. අපි වචන ටික ඔක්කොම දන්නවා නේද..? ඒත් අර්ථයයි නැත්තෙ අපේ ජීවිතයේ. මම උපමාවකින් කියනවා. මේ උපමාව කිව්වම ටිකක් තේරෙයි.

මේ පින්වතුන් ගාව තියෙනවා කියල හිතන්න වටිනා මැණිකක්. කෝටි ගණනක් විතර වටිනවා. ඔන්න මැණිකක් කියල දකින කොට වටිනාකමක් එනවා අපට. දැන් කෝටි ගණනක් වටිනා මැණිකක් හම්බ වු විට මේකට කැමැත්ත ඇති කර ගන්න ඕන නැහැ. ඇති වෙනවා. වටිනාකමක් ඇති වු විට ඒකට ඉබේම කැමතියි. ඔන්න දැන් කැමති වු විට ඒක අපි උරුම කර ගන්නවා. මගේ කර ගන්නවා. කාටවත් දෙන්න, තව කවුරුත් ගන්නවාට කැමති නැහැ. කැමැත්තට කියනවා තණ්හාව.

තණිතා පටිච්ඡා උපාදානං. දැඩිව ගන්නවා. ගත්තහම, "මගේ දේ " වූ විට දැඩි මසුරුකම ඇතිවෙනවා. අනුන්ගේ ඒකකට වඩා බලවත් කැමැත්තක්. මසුරුකම යෙදුණ විට දැන් අපි මේක ආරක්ෂා කරනවා. දැන් ගෙදර අල්මාරියේ දානවා. ඒතැනින් කවුරු හෝ ගනිසි කියල මෙට්ටිය යටත් දානවා. ඉතින් ඔහොම දැන් ගේ ඉඩ මදි හංගන්න. දැන් මේක රකින්න හැකියාවක් ඇති මට්ටමට තුවක්කුවක් ගන්න පුළුවන් කෙනා තුවක්කුවක් ගන්නවා. කඩුවක් ගන්න පුළුවන් කෙනා කඩුවක් ගන්නවා. ඒහෙම නැති කෙනා දණ්ඩක් හරි ළඟ තියා ගන්නවා. දැන් මේ මැණික ගන්න කවුරු හෝ ආවොත් තුවක්කුව තියෙන කෙනා වෙඩි තියන්නේ නැත්ද..? වෙඩි තියනවා. කඩු-කිණිසි තියෙන කෙනා කපන්නෙ කොටන්නෙ නැත්ද..? කොටනවා. ලියක්, පොල්ලක් තියෙන කෙනා ගහන්නේ නැත්ද..? ගහනවා.

දැන් බලන්න, පුද්ගලයා රළු වෙලා තියෙන්නෙ, දැඩි වෙලා තියෙන්නෙ, පරුෂ වෙලා තියෙන්නෙ, ඉබේම. නරක වචන, නපුරු වචන කියල මේක රකින්න පුළුවන් නම් බිහින්නේ නැත්ද..? බැහල හරි බේර ගන්නවා. ඔන්න දැන් මේවා ඉබේම වෙලා. දැක්කේ මැණිකක් කියල විතරයි, වටිනාකම ආවේ ඉබේමයි, වටිනවා කියල කැමැත්ත ආවේ ඉබේමයි, කැමති වූ විට ඒක මගේ වුනේ ඉබේමයි. මගේ වූ විට ඒක ආරක්ෂා කරන මට්ටමට ආවේ ඉබේමයි. ආරක්ෂා කරන්න වූ විට දුඩු මුගුරු ගන්න වුනේ ඉබේමයි. දුඩු මුගුරු අරන් යමක් ආරක්ෂා කරන මට්ටමට පුද්ගලයා රළු වුනේ ඉබේමයි.

මේ ගැන බුදු භාමුදුරුවෝ දිස නිකායේ මහානිධාන කියන සූත්‍රයෙන් පෙන්වනවා. දැන් "හා, තෝ " කියන වචන, නපුරු වචන, නරක වචන කියන තැනට ම රළු වෙලා. දැන් මේ තරම් වටිනාකමින් රකින මේ මැණික නැති වුනොත් කුමක් වෙයි ද..? දුකක් එන්නේ නැති ද..? එනවා. පපුවේ අත්ගසමින් අඩන මට්ටමේ දුකක් එන් නැති වෙයි ද..? එයි. සිහි නැති වෙන ක්ලාන්තය හැදෙන තැනට පත් වෙයි ද..? වෙයි. ඔන්න දැන් රකින දේ මෙලොව ම නැති වුනොත් ඒකත් මහා දුකක්. මේක රකින්නත් වෙහෙසක් දරනවා. නිදහසේ කෑම කන්න බැහැ. නිදහසේ ගමනක් යන්න බැහැ. නිදහසේ නිදාගන්න බැහැ. නිදහසේ කෙනෙක්ව

ඇසුරු කරන්න බැහැ. අල්ලපු ගෙදර කෙනා ආවත් සැකයි. එයාට ඒ පැත්තටත් යන්න දෙන්නෙ නැහැ.

ඒ දුකත් පැත්තකින් තබන්න. දැන්මේ ගොඩක් ආසාවෙන් රකින දේ නැති වුනොත් මෙලොව ම දුකයි. තිබුනොත් මේ දේ තියෙද්දී තමන්ට මැරෙන්න වෙනවා. එතකොට මේ තරම් වටිනා දෙයකට ආශාවෙන් මැරුණා විට ඊට පස්සෙ මොකද වෙන්නෙ..? මහා පෙරේතයෙක් වෙලා උපදින්නෙ. ඊට පස්සෙ, මේ ආරක්ෂා කරන දේ; තිබුණොත් පරලොව දුක, නැති වුනොත් මෙලොව ම දුක. එහෙනම් දැන් දුකින් බේරෙන්න ක්‍රමයක් නැහැ. මේ දේ තිබීම නිසාත් දුකින් මිදෙන්න ක්‍රමයක් නැහැ. නැති බව නිසාත් දුකින් මිදෙන්න ක්‍රමයක් නැහැ. **ඇති බව හා නැති බව යන දෙකෙන් ම අපේ ජීවිතයට එනවා; දුක. සමස්ථයක් වශයෙන් අන්තිමට යථාර්ථය මොකක්ද..?** මේ අපි හො දන්නවා වුනාට දුක නොවෙයි ද මැණිකක් කියලා රැකලා තියෙන්නෙ..?

පළඟැටියා කැමති ආලෝකයට, පහන් දැල්ලට. පහන් දැල්ල කියන්නෙ දුකක්. ඒත් ඒ සතා දන්නෙ නැහැ, මම කැමති වෙලා තියෙන්නෙ දුකට හේද කියල. ඒ සතා පහන් දැල්ලට කැමතියි. කැමති දේ ලබා ගන්නවා කියන්නෙ පහන් දැල්ලට පතිනවා. පතින කොට පිටිවෙනවා. දුක එනවා. නමුත් එයාගෙන් ඇහුවොත්, එයා දුකට කැමති නැහැ. එයා කැමති පහන් දැල්ලට. නමුත් පහන් දැල්ල කියන්නෙ දුකක්. එහෙනම් මම කැමති වෙලා තියෙන්නෙ දුකට හේද කියල දන්නේ නැහැ. අපි කැමති නැහැ දුකට. අපි කැමති මැණිකට. නමුත් මැණික කියන එක ඇති බව නිසා හෝ නැති බව නිසා එන්නෙ දුක. එහෙනම් අපි කැමති වෙලා තියෙන්නෙ දුකට හේද..? මේ ටික ගලපාගන්න බැහැ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වුවා, දුක කියන එක ඇති බව නිසාත්, නැති බව නිසාත් දුක එනවා. දුක කියන එක උපන්නට පස්සෙ දුකක් නැති බව අපට සැපයක් වෙන්නෙ නැහැ. දුකේ නැති බවත් දුකක් එන්නෙ.

අපට දරුවෙක් මුණුබුරෙක් හිටියොත් මේ අය ජීවත් කරවන්න ඉපදුණු දවසෙ ඉඳල මහ විශාල දුකක් විදියි අපි. ඒ වගේ දුක් විඳල අපි මේ දරුවා ඇතිදැඩි කළොත් මේ දරුවා නැති වුනා කියල, ඒ දුක

අපට හැති වෙන්නේ නැහැ. ඊට වඩා වැඩි දුකක් උපදිනවා මිසක්. ඒ වගේ දුක කියන එකේ හැති බවත්, ඇති බවත් දෙක ම දුක බව බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්නවා.

දුක කියන දේ අපට ඉබේම ගලා ආව නොවෙයි. දුක කියන තැන ධර්මතාවයක් තිබුණා. පුද්ගලයෙක් කළා නොවෙයි. අනාත්මයි කියන්නේ ඒ නිසයි. ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දුක පිරිමැසී සිද්ධියක් තිබුණා. මැණිකක් කියන එක විතරයි දැක්කේ. වටිනාකම ආවේ නිරායාසයෙන්. වටිනවා කියන කොට වටිනාකමට කැමැත්ත ආවේ නිරායාසයෙන්. කැමති දේ මගේ වුණේ ඉබේම. මගේ දේ ආරක්ෂා කරන්න වුණේ ඉබේම. ආරක්ෂා කරන්න දුටුමුගුරු ගන්නවායි කියන දේ වුණේ ඉබේම. එහෙම ආරක්ෂා කරන දෙයක ඇති බව හා හැති බව යන දෙකෙන්ම දුක එන බව වුණේ ඉබේම.

ඔන්න දැන් මේ මැණික; ඇති බව හා හැති බව නිසා දුකක් එනවා නම්, මේ දුකෙන් ඔබලාට මිඳෙන්න හොඳට කෑම කාල පුළුවන් ද..? බැහැ. ප්‍රියමනාප විත්‍රපටියක් බලල පුළුවන්ද..? බැහැ. එහෙනම් බොහොම සුබෝපහෝගී ගෙයක් ටොරක් හදා ගෙන මිඳෙන්න පුළුවන් ද..? මේ මැණික නිසා ඒ තුළ ගලා ගෙන ආපු සිද්ධියක් තිබුණා. මේ සිද්ධිය දුරු නො කොට මේ දුකෙන් මිඳෙන්න වෙන දෙයක් කරල පුළුවන් ද..? බැහැ.

දැන් මේ වගේ මැණික දාහක් අපට තිබ්බොත්, ආරක්ෂා කරන්න දේවල් බොහොමයක් අපට තිබුණොත්..? අපේ කෙළෙස් සහගත සිත නිසා අපට පේන්නේ නැහැ. හිතන්න, ලෙහෙසි දුකක් නොවෙයි අපි විඳිනවා ඇත්තේ කියල. එව්වර ආයාසයක් ඇතිවෙනවා.

ඔන්න දැන් දැක්කා, මේ මැණික ඇති බව නිසා හෝ හැති බව නිසා දුක ආපු හැටි. පසු කාලයක දී මේ මනුස්සයා මේ මැණික විකුණන්න අරගෙන යනවා. කඩිකට ගිහිල්ල දන්නම මේ කඩි මුදලාලි කියනවා අයියෝ මේක මේ විදුරු ගලක් කියලා. එතකොට කඩි මනුස්සයාවත් සැකයි. දැන් විදුරු ගලක් කියල දකින විට ම මොකද වුණේ වටිනාකම අඩු වුණා. අඩු කළා ද..? අඩු වුණා ද..? වටිනාකම අඩු වෙන කොට කැමැත්ත ඉබේමයි අඩු වුණේ. දැන් මගේ කියල උරුම කර ගන්න බව ඉබේමයි අඩු

වුනේ. දැන් කලින් වගේ හංගනවා ද..? දැන් ආරක්ෂාව ඉබේමයි අඩු වුනේ. දැන් මේ විදුරු ගල රකින්න කඩු-කිණිසි ගන්නවා ද අපි..? දැන් නො වටිනවා වෙන කොට, ආරක්ෂාව නැති වෙන කොට පුද්ගලයා නිවිච්ච කෙනෙක් වුනේ ඉබේමයි. දැන් මේ විදුරු ගල නැති වීමෙන් පපුවේ අත්ගසමින් විලාප දෙන දුකක් එයි ද අපට..? නැහැ. නිබිය දී මරණයට පත්වීම නිසා පෙරේතයෙක් වෙයි ද..? නැහැ.

එහෙනම් බලන්න හොඳට, එකම වස්තුව, විදුරු ගල; මැණිකක් කියල දැකපු නිසා දුක කියන තැනට ගලා ගෙන ඇවිල්ල. විදුරු ගල, විදුරු ගල විදියට ඇත්ත ඇති හැටිය දැක්ක විට ඉබේම දුක කියන එකෙන් නිදහස් වෙලා අපි. දැන් අපි දැක්කා, වරදවා දැක්ක විට වෙච්ච දේ. නිවැරදි දේ නිවැරදි ලෙස දැක්ක විට දුක නැති වූ හැටි.

ඉතින් බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්නවා මෙන්න මේ ටික. උන්වහන්සේ පෙන්නවා මේ ලෝකයාට, මේ ලෝකෙ දැන් මැණික වගේ වටිනාකමක් තියෙනවා. මේ මම, මේ දුව, මේ පුතා, මේ දේපළ , වස්තුව, හරකබාන කියලා බොහෝම වටිනාකමින් දකින්නෙ. දැන් වටිනාකම නිසා තණ්හාව ඇතිවෙලා තියෙන්නෙ ඉබේම. තණ්හාව නිසා මගේ වෙලා තියෙන්නෙ ඉබේම. මගේ කර ගත්ත දේ ආරක්ෂා කරන්නෙ ඉබේම. දැන් අපි රථ වෙලා තියෙන්නෙ, පරුෂ වෙලා තියෙන්නෙ ඉබේම. දැන් ඔන්න ඔහොම යමක්, අපේ පීච්තයේදී දුඩු මුගුරු අර ගෙන රකිනවා නම්, මේ දේ ඇති බව නිසා හෝ නැති බව නිසා දුක් විඳින්න වෙනවා. ඒ වගේ බොහොම ආශාවෙන් රකිනවා නම් දකින්න, මේක නැතිවුනොත් මෙලොව ම දුක් විඳින්න වෙනවා. මේක තිබුනොත් පරලොව දුක් විඳින්න වෙනවා.

දැන් එහෙනම් අපි මේ දුකට හේතු තණ්හා කරන්නෙ කියල අපි දන්නේ නැහැ. අපි ආසයි සල්ලි වලට. සල්ලි කියන්නෙ දුකක් කියල අපි දන්නේ නැහැ. අපි ආසයි මේ පීච්තයට. හැබැයි පීච්තය කියන්නෙ දුකක් කියල දන්නේ නැහැ. අපි හැමදාම මැණිකක් කියල දකිද්දී අපේ දුක නැති කරන්න වෙන ක්‍රම නැහැ. අනිවාර්යයෙන් මේ දුක විඳින්න වෙනවා මයි. තණ්හාව නිසා දුක එනවා කියල බුදු හාමුදුරුවෝ පෙන්නුවේ ඔන්න ඔය නිසායි. මැණික ඇති බව නිසා හෝ නැති බව නිසා දුක එනවා නම්, දුකට

හේතුව මේ තණ්හාව හේද..? මේ තණ්හාව නැති වුනොත් මේ දුක නැති වෙනවා. මැණික තිබුණත් නොතිබුණත් අපට එන දුක නැතිවෙනවා, ඒකයි ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ **තණ්හාව නැති කරන මහ සම්මා දිට්ඨිය** කියල පෙන්නුවේ. එහෙනම් මෙතැන තණ්හාව ඇතිවුවේ මැණිකක් කියල දැකපු නිසා හේද..? එහෙනම් සම්මා දිට්ඨියෙන් විදුරු ගල; විදුරු ගලක් කියල දකින්න. නිවැරදිව දකින්න. දකින කොට තණ්හාව නැති වෙනවා, දුක නැති වෙනවා කියල, ඒකයි මාර්ගය එතැනින් පැහැවිවේ.

බුදු හාමුදුරුවෝ දැක්කා මේ ලෝකයාට නිත්‍ය, සැප, ආත්ම කියලා යි පේන්නේ. පේන නින්දයි කැමැත්ත. ඒ නින්දයි මගේ කර ගෙන තියෙන්නේ. ඒ නින්දයි ආරක්ෂා කරන්නේ. ඒ නින්දයි දඩු-මුගුරු ගන්නේ. ඒ නිසායි දුක ගලාගෙන එන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළා; අර මැණික විදුරු ගලක් බව පෙන්නු වෙළඳ මහත්තයා, කඩේ මුදලාලි වගේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්නනවා; මේ ලෝකය අනිත්‍ය දෙයක්, දුක් දෙයක්, අනාත්ම දෙයක් ලෙස දකින්න. මේක සම්මා දිට්ඨි. දුක් වූ දෙය දුක හැටියට, අනිත්‍ය වූ දෙය අනිත්‍ය හැටියට, අනාත්ම වූ දෙය අනාත්ම හැටියට දකින්න.

වැරදි දැකීම හා නිවැරදි දැකීම කියන්නේ මොකක්ද..? මහ කළු ගලක් අරගෙන අපි වතුරකට දානවා. දැම්මහම මේ ගලට මොකද වෙන්නේ..? යට යනවා. එක් කෙනෙකුට "මේ ගල යට යන්න එපා, උඩ පා වේවා." කියල ප්‍රාර්ථනාවක් තියෙනවා. තව කෙනෙක් " මේ ගල උඩ පාවෙන්න එපා, යට යන්න " කියල හිතනවා. දැන් එකම සිද්ධිය අරහයා ප්‍රාර්ථනා දෙකක්. දැන් හොඳට බලන්න. " මේ ගල උඩ පා වේවා, යට නොයේවා " කියන මනුස්සයා එක්ක තරහට ද මේ ගල යට ගියේ..? නැහැ. එහෙනම් " මේ ගල යට යන්න, උඩ පා නොවේවා. " කියන පුද්ගලයාට අනුග්‍රහ පිණිස ද යට ගියේ..? නැහැ. සිදු වෙන සිද්ධියක් තිබුණා. ලෝකයේ ධර්මතාවයක් මේ බර සහගත ගල ජලයට දැමුව විට යට යනවා කියන එක. ඒක යථාර්ථය.

ඒ සිද්ධියට පටහැණිව කරපු ප්‍රාර්ථනාවට, දැක්මට කියනවා **මිච්ඡා** කියල, වැරදියි කියල. ඒ සිදු වන සිද්ධියට අනුව සිතපු එකට කියනවා **සම්මා** කියල, නිවැරදියි කියල. සම්මා දිට්ඨි, මිච්ඡා දිට්ඨි කියල වුනේ

එහෙමයි. දෙකම දිවිදියක්. මේ දෙකම සිදුවන සිද්ධිය නොවෙයි. සම්මා දිවිදිය කියල පෙන්නපු සිද්ධිය අපට උපයෝගී කරගෙන, අපේ ජීවිතය, සිදු වන සිද්ධිය බවට පත් කර ගන්න පුළුවන්.

මිච්ඡා දිවිදිය කිව්වොත් අකුසල්, සම්මා දිවිදිය කිව්වොත් කුසල්. අපට පුළුවන්, කුසල් වන දේ වන හැටියට සිති කරල යම් දවසක වෙන සිද්ධිය ජීවිතය බවට පත් කළොත් ඒ සිද්ධියට කුසල, අකුසල කතාවක් නැහැ. ඒක ධර්මතාවයක්. ලෝකයේ අනිත්‍යයි, දුක්ඛයි, අනාත්මයි කියල පවතිනවා නම් යම් ධර්මතාවයක්, ඒ වූ ධර්මතාවය ඒ වූ විදිහට දැක්කොත් අපි මේකට කියනවා, දැකීම නිවැරදියි, සම්මා දිවිදිය. එහෙම දැක්ක විට තණ්හාව නැහැ. තණ්හාව නැති වුනොත් දුක නැති වන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වුවා.

එහෙනම් මේ පින්වතුන්ට මනුෂ්‍යයෙක් හැටියට, විශේෂයෙන්ම බෞද්ධයෙක් හැටියට අපට මේ ටිකවත් තේරෙන්න ඕනෑ. මුළු ලෝකයා ම දකින්නෙ දුකට හේතුව බාහිරින්, භෞතික දෙයින්. දේපොළ වස්තුව නැති වුනොත්, ගෙවල් පොරවල් නැති වුනොත්, හරකබාන නැති වුනොත් තමයි දුක විඳින්න වෙන්නෙ, දුක එන්නෙ කියල දකින්නෙ. අබෞද්ධ ලෝකයා දුකේ නැතිවීම දකින්නේ ගෙයක් පොරක් හදා ගත්තොත්, හරකබාන හිටියොත් දුක නැතිව ඉන්න පුළුවන් කියල යි. ඉතින් මුළු ලෝකයම දැන් දුක නැති කරන ප්‍රතිපදාවක හැසිරෙනවා. දුක නැති වෙන්න ගෙවල් හඳුනවා. දුක නැති වෙන්න දුරුවෝ හඳුනවා. දුක නැති වෙන්න මිල මුදල් එකතු කරනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ ඕකමයි, දුක එන්න හේතුව. අනිත් පැත්ත.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළා දුකට හේතුව තණ්හාව බව. ඔය මොන දේ එකතු කෙරුවත් වැඩක් නැහැ, දුක ඇතිවෙන විදිහට නම් අපි ජීවත් වෙලා තියෙන්නෙ, දුක ඇති වෙනවා. බෞද්ධ කිසිම කෙනෙක් දුක නැති වෙන්න කියලා ගෙවල් පොරවල් හැදවේ නැහැ, රස්සාවල් හෙව්වේ නැහැ, මිල මුදල් එකතු කෙරුවේ නැහැ. හැබැයි ඒ අය ජීවිතය, ජීවත් කරන්න, තමන්ගෙ යුතුකම් ටික කරන්න රස්සාවක් කලා, ගෙවල් පොරවල් හැදුවා, මිල මුදල් එකතු කළා. ඒ ලබපු ජීවිතය, ජීවත් කරන්න. යුතුකම් ටික

කරන්න මිසක් දුක නැතිව ඉන්න නොවෙයි. බොද්ධයෙකුට දර්ශනයක් තිබුණා. ඒ ගින්නේ එයා රස්සාව පීචිතය කර ගත්තේ නැහැ. දැන් අපට වෙලා තියෙන්නේ අර කාණු හෝදන මනුස්සයාට වෙච්ච දේ.

එක්තරා මනුස්සයෙක් කාණු හෝදනවා.

"කුමක් නිසාද..? ඔයා ඕක කරන්නේ කියලා ඇහුවා.

"පීචිත් වෙන්න මහත්තයෝ මේක කරන්නේ කිව්වා."

"ඇයි කොහොමද ඔයාගේ පීචිතේ ගෙවෙන්නේ..?"

"මහත්තයෝ, මම උදේ පාන්දරම එනවා, මේ පැත්තේ තියෙන කාණු ටික හෝදගෙන හෝදගෙන යනවා. අනිත් පැත්තෙන් කාණු ටික හෝදල ඉවර වෙන විට හවස් වෙනවා. හවස ගෙදර යනවා. මම ඊට පස්සෙ ගෙදර ගිහිල්ල, හෙට දවසෙ දී කාණු හෝදන ක්‍රමය ගැන හිතනවා. හිතල ආපනු පසුවදා උදේට එනවා."

එතකොට දැන් මේ මනුස්සයාගේ පීචිතය වෙලා තියෙන්නේ මොකක්ද..? දහවල් කාලයෙ කඩින් කාණු හෝදල, රැට ගිනින් කාණු හෝදල. අන්තිමට පීචිත් වෙන්න කාණු හෝදපු මනුස්සයා, කාණු හෝදන්න පීචිත් වෙනවා. මේ පීචිතයේ මොනවද ඉතුරු..? අන්තිමට වෙලා තියෙන්නේ ඔව්වරයි.

ඇයි එහෙම වුණේ..? පීචිතය පීචිත් කරවන්න කාණු හේදවාට කමක් නැහැ. නමුත් පීචිත් වෙන්න ඕනෑ දහමක් අවබෝධ කර ගන්න. දුකෙන් මිදෙන්න. එතකොට මෙයාට ඉඩක් තියෙනවා, ඉඩක් ගන්නවා, හදා ගන්නවා. ඇයි..? කඩින් කාණුව හෝදල නිදහස් වෙච්ච වෙලාව හෝ එයා පීචිතය දුකින් මිදෙන පැත්තට හදා ගන්න යොදවනවා. එයා ඒ ටිකෙන් කාණු හෝදන්නේ නැහැ. නමුත් අපට වෙලා තියෙන දේ බලන්න. රස්සාවක් කරන්නේ මේක කෙරුවේ නැත්නම් පීචිත් වෙන්න විදියක් නැති නිසා. ඊට පස්සෙ අපි දන්නෙම නැතිව පීචිතය ම රස්සාව වෙලා. උදේට වැඩට යනවා, හවස් වෙනකම් එතැන ඉන්නවා, රැට නිදා ගන්න ටිකෙන් ඒක නම් හිතන්නේ, පීචිත් වෙනවා රස්සාව කරන්න, රස්සාව කරන්නේ පීචිත් වෙන්න. ඒ දෙකම වෙලා නම් අපට බොද්ධ කියන්න බැහැ. කිව්ව හැකියි, ඒත් අපි අර්ථයට සුදුසු නැහැ. අපි අර්ථය තියෙන තැන නැහැ. වචන කිව

හැකියි. නමුත් ඒ දේ අපි තුළ නැහැ. ඉතින් මේ කාරණාව තේරුම් ගන්න, මේ සද්ධර්මය, දුක අපේ ජීවිතයට ඇති වූ හැටි අවබෝධ කර ගන්න බැර වූ හින්දයි මේ තාක් අති දීර්ඝ සංසාර ගමනක ආවේ.

ලෝකයේ අපි බණ අහන හින්දු මේ ටිකවත් දන්නේ. සාමාන්‍ය ලෝකයා එහෙම දෙයක් අහලවත් නැහැ, එහෙම දෙයක් නැහැ. මේ ගෙවෙන සමාජ රටාව අනුව නොගොස් තමන්ගේ මේ ලබපු ජීවිතය තමන්ගේ විමුක්තිය පිණිස උදව් කර ගන්න. මේ දවන සමාජ රටාවට අනුව මොනවා හරි දෙයක් කරන්න එපා. දුකට පත්වූ දවසට තමන්ව බේර ගන්න කවුරුවත් නැති බව තමන් හොඳට මතක තබා ගන්න. මතක තබා ගෙන කොහොම හරි මේ දහම අවබෝධ කර ගන්න වෙහෙසෙන්න.

එදා කුරු රට බුදුරජාණන් වහන්සේ සතිපට්ඨානය දේශනා කළා. ඒ සතිපට්ඨානය දේශනා කරපු කුරු රට වාසී යටත් පිරිසෙන් ගෙවල් වල දැසිදැස් කම්කරුවෙක් වත් භාවනා නොකර ඉන්න නැහැ. වතුර ටිකක් ගේන්න කලයක් අරන් ලීදුට යන අතරෙන් කමටහනක් මෙනෙහි කරමින්ල යන්න. ලීදු ප්‍රග දී එකතු වෙලා මොකුත් කේලාම් කතා නැහැ, "මෑණියනි ඔබ කරන භාවනාව මොකක්ද..?" කියල අහනවල. "මම භාවනාවක් දන්නේ නැහැ, කරන්නේ නැහැ" කිව්වොත් "තගේ ජීවිතයට හින්දා වේවා. උඹලා වගේ අය හින්දා නොවෙයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව පහළ වෙන්නේ" කියල හින්දා කරනවා. කරල ඉවර වෙලා "මේක කරපන්" කියල භාවනාවක් කියල දෙනවල. ඉතින් "මම අහවල් භාවනාව කරනවා අහවල් විදිහට මෙනෙහි කරනවා" කියලා කිව්වොත් "සාදු, සාදු බොහොම හොඳයි. ඔබලා වගේ අය වෙනුවෙනුයි ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකේ පහළ වූවේ" කියලා දිරි ගන්වනවා ල.

ඉතින් අපට මේක එපා නම්, අපි උත්සාහවත් වෙන්න නැත්නම් ඒ අපි වෙනුවෙන් නොවෙයි බුදුරජාණන් වහන්සේලා ලෝකේ පහළ වූවේ. ඇත්තටම සසර පරතෙරක් සොයන, ජීවිතය තේරුම් ගන්න උත්සාහවත් වෙත, ලෝකයා හිතන දෙයට වඩා වෙනස්ව හිතන, වෙනස් චින්තනයක් තියෙනවා නම් ඒ චින්තනය වෙනුවෙන් බුදු හාමුදුරුවෝ ලෝකේ පහළ වූවේ.

විමුක්තියක් ලබන්න අපේක්ෂාවක් කෙනෙක් ළඟ තියෙනවා නම් එයා වෙනුවෙන් බුදු භාමුදුරුවෝ ලෝකෙ පහළ වූවේ.

ඒ හින්දා මේ පින්වතුන් මේ පීඨිතයේ කොහොම හරි මේ දහම අවබෝධ කර ගන්න උත්සාහවත් වෙන්න ඕනෑ. ගැඹුරු දෙයක් බැරි නම් මම කියපු එක උපමාවක් මතක තබා ගන්න, විටින් විට සිහි කරල බලන්න.

පෙරළෙන දෙයක් ඇතුළේ නොපෙරළී ඉන්න පුළුවන්ද..? බැහැ. මහ විශාල කන්දක් උඩ ඉඳල බස් එකක් පෙරළිගෙන එනවා නම් ඒක ඇතුළෙ නම් අපි ඉන්නෙ, පෙරළෙනවා. පෙරළෙන බෝලයක් ඇතුළේ නොපෙරළී ඉන්න බැහැ. ඒ වගේ දුක කියන එක පීඨිතය වෙලා නම් දුක ඇතිවෙන විදියේ දර්ශනයක් නම් අපට තියෙන්නෙ, දැන් දුක අනුවම පෙරළෙන්න වෙලා මිසක්, දුකට උරුමක්කාරයෙක් මිසක්, අපේ පීඨිතය දුකක් මිසක් අපට දුකින් මිඳෙන්න බැහැ. අපේ පීඨිතයේ මේ තැන මේ දැක්ම, මෙහෙම වෙලා නම් මේ දුක කියන තැනින් අපට මිඳෙන්න බෑ.

අපි පොළොවෙ හිටගත් විට අපට වටේ සියල්ල ම පේනවා. ඒත් හිට ගෙන ඉන්න තැන පේන්නෙ නැහැ. ඇයි ඒ..? කකුලට වැහිල. අද අපේ පීඨිතය දුක වෙලා හින්දා අපට දුක පේන්නෙ නැහැ. ඇයි..? වැහිල. ඒ තුළ අපි හිට ගෙන ඉන්නෙ. සියල්ල පේනවා. ඒත් දුක අපිට පේන්නෙ නැත්තෙ ඇයි..? අපේ පීඨිතය “දුක” හින්දා, “දුක” කියන ධර්මතාවය පීඨිතය හින්දා.

අපට අපේ ඇස පේනවා ද..? පේන්නෙ නැහැ. බලන්න ඒ ඇසෙන් නිසා ඒ ඇස පේන්නෙ නැහැ. ඒ ඇසට ප්‍රතිපක්ෂ දේ පෙනෙයි. නමුත් ඇස පේන්නේ නැහැ. ඒ වගේ කෙනෙකුගේ පීඨිතය දුක නම් එයාට දුක පේන්නෙ නැහැ. ඔබලාට ටිකක් හරි දුක පේනවා නම් තේරුම් ගන්න, ඔබලා දුකෙන් ටිකක් හරි අයින් වෙලා. මේ දුක බව පේන්නෙ නැති නම් තේරුම් ගන්න හොඳට දුකේ පය ගහල ඉන්න බව. පෙනුනොත්, තේරුණොත් තමයි අපි අයින් වෙන්නෙ. මේ ලෝකයා දුකින් අයින් වෙන්නේ නැත්තෙ ඒකයි.

එහෙනම් එකම එක කරුණක් මතක තබා ගන්න. ලෝකය වටිනා කමින් නම් පේන්නෙ ඒ වටිනාකම නැති වීමෙන් ම, තණ්හාව නැතිවීමෙන් ම දුක නැති වෙනවා මිසක් වෙන නැති වෙන්න ක්‍රමයක් නැහැ. දුක ඇති වන

ක්‍රමයට අපේ පීචිතය ගෙවෙනවා නම් අපි කොට්ටර බලාපොරොත්තු වුනත්, ප්‍රාර්ථනා කළත්, වෙන විදියකට උත්සාහ කළත් ඒක නැති වෙන්නෙ නැහැ. මැණිකක් බව දැකල ඒක රකින බවට පත් වෙලා නම් ඒකෙ ඇති බවින් හා නැති බවින් දුක එනවා නම් අපට ඒ දුකෙන් මිදෙන්න; ඔබලා රසට කෑම කාලා, හොඳට ඇඳුම් ඇඳල මොන දේ කෙරුවත් හරි යන්නෙ නැහැ. මේක විදුරු ගලක් කියල දැකීමෙන් ම ඒ දුකින් මිදෙන්න වෙනවා මිසක්.

ඒ වගේ දරුවෝ, දේපළ, වස්තුව මේවා ඇති බව හෝ නැති බව නිසා කැඩීම, බිඳීම නිසා ඔබලාට දුකක් එනවා නම්, මේ කය ජරා පිරිණ වීම නිසා දුකක් එනවා නම් මේ දුක නැති කරන්න කාල බිල, ඇඳල පැළඳල බෑ. මොකද එහෙම නො කිරීම නිසා නොවෙයි මේ දුක ඇවිල්ල තියෙන්නෙ. මේ කයේ මහළු වීමෙන්, මැරීමෙන් එන දුක ඇති වූවේ අපි හොඳට කෑවෙ බිච්චේ නැතිකම හින්දා නම්, ඒක නම් හේතුව හොඳට කෑව බිච්ච වීට මේ දුක නැති වෙයි. නමුත් ඒ දුක ඇති වෙලා තියෙන්නෙ මේ රූපයට ඇති තණ්හාව නිසයි.

රහතන් වහන්සේලා කියන්නෙ මුළු ලෝකය ම විදුරු ගලක් වගේ දකින අය. ඒ මනසට ඇලෙන්න ගැටෙන්න මොකුත් නැහැ. ඒ තුළ මේ ලෝකෙ දෙයක් තිබීම නිසාවත්, නො තිබීම නිසාවත් දුක එන්නෙ නැහැ. අපට මුළු ලෝකය ම මැණික් වෙලා. මේ බව තේරුම් ගැනීම සඳහා බොද්ධයෝ හැටියට මේ පීචිතය පීචන් කරවන්න; රස්සාවක් කරන්න, ගෙයක් පොරක් හදා ගන්න, මුදලුන් එකතු කරන්න. නමුත් ඒක පීචිතය කර ගන්න එපා. මේ දුකට හේතුව අපි දැන් දැක්ක අවිද්‍යා, තණ්හා කියන ධර්මනා දෙක. ඉඩ ලැබෙන හැම මොහොතක ම මේ ධර්මනා දෙක දුරු වෙන විදියට දහමක් හොයන්න උත්සාහවත් වෙන්න.

සාදු...! සාදු...! සාදු...!

ධර්ම දේශනය නිමා විය.

අද ලෝකය තුළ ගැඹුරු වූ නිර්මල වූ නිවන් මග දේශනා කරන්නන් අතරින් පුරෝගාමී

පූජ්‍යපාද මානසිකවල සුදස්සන
ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ
දේශනා වලට සවන් දීමට....
www.sudassana.org

අපි හිනාවෙන්නෙයි අඩන්නෙයි ඔක්කොම මනෝමයෙන්නේ. දැන් මේ පින්වතුන් ගෙදර ඉන්නකොට අතියේ දී කරපු දේවල් ඉබේම සිහිවෙලා දුක හිතෙන අවස්ථා නැත්ද..? අඩන්නේ නැත්ද..? අඩනවා. එක එක දේවල් ඉබේම සිහිවෙලා සතුටු වෙන, හිනාවෙන අවස්ථා නැද්ද..? එතකොට බලන්න පිස්සු නැද්ද කියල, ඇයි..? අපේම සිතුවිලි අපිම සිහි කරලා; අපිම අඩල, අපිම සතුටු වෙලා. අන්තිමට වෙලා තියෙන්නෙ මොකක්ද..?

ඒ විත්තප් රූපය; නැත්නම් ඒ ධම්මායතනයේ ඇත්ත නොපෙන්වන මෝඩකමකින් ඒක ඇත්තක් කරල පෙන්නලා. ඒකයි වෙලා තියෙන්නෙ. ඉතින් අවිද්‍යාව දුරුවුනු කිසිම කෙනෙකුට මනෝමයෙන් සතුටුවෙන්න හෝ දුක්වෙන්න පුළුවන්කමක් නැහැ. මෝඩකම අතහැරෙනවා. මෝඩකම තියෙනතාක් හිතෙන් හිත හිතා සතුටුවෙන්න හෝ දුක්වෙන්න පුළුවන්. අපි අපේම සිතුවිලි වලට රැවටිලයි තියෙන්නෙ කියල හඳුනාගත්තොත්, අපේම සිතුවිලි අපිම සිහිකරලයි දැනගත්තෙ කියල හඳුනාගත්තොත්, අඩන්න හෝ සිනහ වෙන්න බැරවෙයි. මෙව්වර කාලයක් එහෙම කරපු එක ගැහැන් ලැප්ප් හිතෙයි අපිට.

ධර්ම දානය පිණිසයි...
Strictly For Free Distribution

පින්වතුනි, මුලින්ම පෙන්නුවා තර්කාගමයන් වහන්සේ ; සියළු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයි, සියළු සංස්කාරයෝ දුකයි, සියළු ධර්මයෝ අනාත්මයි කියලා. ඔය ක්‍රම තුනෙන් එක ක්‍රමයකට නුවණින් යම් කලෙක දැක්කොත් එදාටයි දුකේ කළකිරෙන්නේ. ඊට මෙහා පින්වතුනි, ලෝකය තුළ යම් යම් කළකිරීම් හැතිවා නොවෙයි. තියෙනවා. නමුත් ඒ කළකිරීම් වල ;

- පළවෙනි දෝෂය තමයි කළකිරෙන්නෙක් ඉන්නවා. පුද්ගලයෙක් ඉන්නවා.
- දෙවැනිව තියෙන දෝෂය තමයි, ලෝකය තුළ තියෙන කළකිරීම ; ටික වේලාවකට, ටික කාලයකට ඇති වෙන්නට පුළුවන්. ඒ කළකිරුණු දේ ම වෙන ආකාරයකට, වෙන විදිහකට, අපි ආපනු කැමැති වෙනවා, ඇලෙනවා, බැඳෙනවා.
- තුන්වැනි දෝෂය තමයි, ලෝකය තුළ තියෙන කළකිරීම ; විටෙක කළකිරෙනවා, විටෙක ඒ දේ ආපනු හොයනවා, ඇලෙනවා. ඒ මොකද, ඒ පුද්ගලභාවයකින් ඇති කර ගත්ත කළකිරීමක් මිසක, පුද්ගලභාවය දුරු වෙන විදියේ අවබෝධාත්මක කළකිරීමක් නොවුණු නිසා.

මේ ලෝකය තුළ තියෙන විදියේ කළකිරීමක් ගැන නොවෙයි පින්වතුනි, බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ධර්ම පරියායෙන් පෙන්වා වදාළේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ධර්ම පරියායෙන් පෙන්වා වදාළේ අවබෝධය තුළින් මේ ලෝකයේ යථාර්ථය, ඇත්ත ඇති හැටියේ පවතින ස්වභාවය, දැන අවබෝධ කර ගත්තහම ඒ අවබෝධය තුළින් ඇති වෙන කළකිරීමක්. මේ කළකිරීමේ සුවිශේෂ ලක්ෂණය තමයි,

X කළකිරෙන්නෙක් නැහැ.

X ඒ කළකිරීම ද හේතු ප්‍රත්‍යයයි. ඇත්ත දැකින නිසා කළකිරෙනවා කියන පරියායක් යෙදෙනවා.

පුජ්‍යභාදු මාතකබවල සුදැස්සන ස්වාමීන් වහන්සේගේ දේශනා කිහිපයක් ඇසුරින්
සකස් කරන ලද " එස මග්ගෝ විජුද්ධියා " ධර්ම ප්‍රස්තාවයෙන් උපුටා ගන්නා ලදී.